ఇ.యస్.మూర్తి

సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్ రఘునాథరావు ఇల్లు ఒక అధునాతనమైన బంగళా. ఇంటిముందు పెద్ద కాంపౌండు. దానిచుట్టూ ఎత్తయిన గోడ. నౌకర్లు శ్రద్ధగా పెంచుతున్నతోట ఆ ఇంటికి మరింత అందాన్నిస్తోంది. ఇంటిముందు పెద్ద వరండా. ఆ వరండాలో కుర్చీలు వేసి ఉన్నాయి. అందమైన, నిశ్శబ్దమైన ఆ వాతావరణం చూస్తే 'శాంతి' అన్న రెండు అక్షరాలలోని మహాత్మ్యమూ అక్కడే లభిస్తుందేమో అనిపిస్తుంది.

ఆ వేసవి ఉదయం తొమ్మిదిగంటలవుతుంటే రాజారావు నుదుటికి పట్టిన చెమట రుమాలుతో తుడుచుకొంటూ రఘునాథరావుగారిల్లు చేరాడు. సంశయంగా వరండాలో నిల్చుని లోపలికి చూస్తూ.

'సార్!' అని పిలిచాడు. జవాబు రాలేదు. కొద్ది వ్యవధిలో తిరిగి 'సార్! సార్!' అని పిలిచి కాసేపు ఎదురుచూశాడు ఎవరైనా వస్తారని. ఈ మారు కూడా జవాబు రాలేదు. లోపలినుంచి ఎవరైనా వచ్చి తన ఉనికి గుర్తిస్తేగాని లాభంలేదని వరండాలోనే స్తంభాన్ని ఆనుకొని నిలబడిపోయాడు తోటలోకి చూస్తూ. అతని ముఖంలో ఆరాటమూ విసుగూ స్పష్టంగా కనపడుతున్నాయి. కళ్ళు తోటని చూస్తున్నా మనసు ఆలోచనల్లో మునిగిపోయింది. ముప్పై రెండేళ్ల రాజారావు ఇప్పటికీ కాలేజీ కుర్రవాడు అంటే నమ్మబుద్దేస్తుంది ముఖాన్ని ఆవరించిన విసుగు పెరిగిన చిరుగడ్డం మూలంగా కొంచెం వయసు కనిపిస్తోంది. రాజారావు అలా చూస్తూండగానే లోపలినుంచి ఒక స్త్రీ వచ్చి రాజారావుని వెనకనుంచి చూసి 'ఎవరు కావాలండీ?' అంది. అతను కంగారుగా వెనక్కి తిరుగుతూనే 'నమస్కారమండీ' అనేశాడు, తీరా తన ఎదుట వున్న స్త్రీని చూడగానే తెల్లబోయాడు. మాలతి. నిస్సందేహంగా మాలతే. తను కలలో కూడా ఊహించని విధంగా తన ఎదుట నిల్చుంది. ఒకప్పుడు తన అంతరంలో ప్రత్యేకస్థానం వున్న మాలతి. నోట మాటరాక అలా వుండిపోయాడు. ప్రతినమస్కారానికి చేతులు జోడించిన మాలతి అదే పరిస్థితిలో వుంది కాని ఇదివరకటిలా దైన్యంగా పేదరికంగా కాక మందంగా, హుందాగా వుంది. ఇంకా నిర్లక్ష్యంగా వుంది. ఆమె ముఖం వివర్ణమైనమాట నిజమే. కాని వెంటనే తేడ

కుంది. నిర్లక్ష్యంగా వుంచాలన్న ప్రయత్నం చేస్తూ,

'మీరు రాజారావ్ కదూ?' అంది సూటిగా ముఖంలోకి, చూస్తూ. రాజారావు అలా చూడలేకపోయాడు. పైగా తల వంచుకున్నాడు. అతను ఆలోచిస్తున్నది జవాబు కాదు. ఈ బహువచన సంబోధన గురించి. తనని పదేళ్ళలో మరచిపోయిందా? అలా అయితే 'నువ్వు రాజారావువేనా?' అనవచ్చుగా. మౌనంగా తల ఊపాడు, రాజారావు.

'ఏం ? ఇలా వచ్చారేం ?' అంది మాలతి విచిత్రమైన స్వరంలో.

'రఘునాధరావుగారి కోసం అండీ, ఆఫీసుపని ఉండి' అన్నాడు ఏమీ తీసిపోకుండా. ఇద్దరిలో ఒక విధమైన ఉద్వేగం. ఎవరిమటుకు వాళ్లే ఆలోచించేస్తున్నారు తరువాతి ప్రశ్నకోసం. దుర్భరమైన నిశ్శబ్దం యేర్పడింది.

'ఓహో వారికోసమా? లేరు బయటికి వెళ్లారు. తిరిగి సాయంత్రందాకా రారు' అంది గొంతు పరిపరివిధాల మారుతుండగా. మాట్లాడితే తన పరిస్థితీ అంతే అని తెల్సుకుని రాజారావు శలవు తీసుకుని వెంటనే తిరిగి బయటికి వచ్చేశాడు. రఘునాధరావులాంటి కార్యదక్షుడూ, తెలివైనవాడూ, మంచివాడూ తన పై అధికారి అన్న విషయం యీ రోజే రాజారావుకి మొట్టమొదటి సారిగా బాధ కలిగించింది. రఘునాధరావు మాలతి భర్త. ఎంతోకాలం తరవాత మాలతి కనిపించినందుకు ఆనందం, ఆమె భర్త తన పై ఆఫీసరన్న భావం కలిగించిన దుఃఖం, యీ రెంటివలనా మతి చలించినంత పనయింది రాజారావుకి. ఇన్నేళ్లుగా తను చేస్తున్న యీ హెడ్‌క్లర్క్ ఉద్యోగం తనకి ఉపాధితోపాటు, ఉన్నతమైనది కూడానూ. ఇంత మంచి ఉద్యోగంలోనూ తను రెండు మూడుసార్లు పొరపాట్లు చేశాడు. పూర్వం ఎన్ని తప్పులైనా క్షమించిన ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్, తన దగ్గరుండగా ముఖ్యమైన ఫైల్స్ పోవడం క్షమించలేక పోయాడు. అందుకే గుణపాఠం చెప్పతలచి చింతలపల్లికి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించి పారేశాడు. అటువంటి అనాగరకమైన, అడివిలాంటి ప్రదేశంలోకి వెళ్లాలంటే భయపడి పోయాడు రాజారావు. ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్డర్స్ తప్పించగల వ్యక్తి రఘునాధరావే అని తెల్సుకుని, వారికి తన బాధలు నివేదించుకోవాలని రఘునాధరావు ఇంటికి మొట్ట మొదటిసారిగా వచ్చాడు. కానీ ఇలా అనుకోకుండా మాలతి కనిపిస్తుందని, తన దైన్యాన్ని ఇంత దారుణంగా చాటుకోవల్సి వస్తుందని ఊహించలేదు రాజారావు, పరిస్థితులు తారుమారయివుంటే హెడ్‌క్లర్క్ రాజారావు భార్య మాలతి. తనతోపాటు ఇబ్బందులు పంచుకుంటూ అదే తృప్తి అనుకుని ఆత్మవంచన చేసుకునేది. కానీ ఈ రోజు ఆఫీసరు భార్య మాలతి. తనలాంటి ఎందరో గుమాస్తాలని చూసి జాలిపడుతోంది యీ రోజు. ఆమె ముఖంలో పూర్వపు అమాయకత్వం లేదు. ప్రపంచాన్ని కాచి వడబోసినట్లుంది ఆమె ప్రస్తుతం తీరు.

రాజారావు బి. ఏ. చదువుకునే రోజుల్లో పల్లెటూరి నుంచి. పట్నం సైకిల్‌మీద వెళ్ళి చదువుకునేవాడు. రోడ్డు బాగున్న రోజుల్లో ఆ రెండు ఊళ్లమధ్యా బస్సు నడిచేది. బస్సు ఆసరా చూసి ఇద్దరు అమ్మాయిలు పట్నం కాలేజీలో చేరారు. అందులో మాలతి ఒకర్తి. బస్సు నడచిన ఆ రోజుల్లో అనుభవాలు రాజారావూ, మాలతీ ఇప్పటికీ మరచిపోలేదు. 'ఎప్పుడూ కిటకిట లాడుతూ వచ్చే ఆ బస్సులో జనాన్ని ఒడుపుగా పక్కకి నెట్టి ఆ ఇద్దరు అమ్మాయిలకీ చోటు చేసేవాడు రాజారావు. తను ఫుట్‌బోర్డుమీదే తంటాలు పడుతూ ప్రజల దురభిమానానికి, పాత్రుడయ్యేవాడు. ఈ క్రియ నిత్యమూ ఇలాగేవున్నా, ఆ అమ్మాయిలు, అది వాళ్ల హక్కు అన్నట్లు వెళ్లేవారేగానీ, చిన్న నవ్వైనా రువ్వేవారు కారు. అందుకని ఫుట్‌బోర్డ్ వదలి లోపలికి దూరేవాడు రాజారావు. ధైర్యం చేసి దగ్గరగానే నుంచునేవాడు వాళ్లకి. ఆసరాకోసం ఊచలు పట్టుకున్న మాలతి చేతులు రాజారావుకి తగలడం, అతను తెలియకుండానే ముఖం ప్రవరాఖ్యుడిలా పెట్టడం జరిగిపోయేది. ఇటువంటి సుదినాల్లో రోడ్డు గండిపడింది. ఊళ్లో రాజకీయాలు రోడ్డు మరమ్మత్తు సాగనివ్వలేదు. ఇది రాజారావుకి మొదట గాయంలా తోచినా రానురాను వరమే అయింది. కాలేజీ కర్ల నెపంతో రాజారావుని కలుసుకునేది మాలతి. ఊరివాళ్లకి ముందు యిది ఎబ్బెట్టుగా తోచినా, కాలేజీచదువు ఆ మాత్రం విప్లవాత్మక మనస్తత్వం లేకపోతుందా అనుకున్నారు. కానీ అది గాఢానురాగం అవుతుందని ఎవ్వరూ కలగనలేదు.

రాజారావు చాలా చాదస్తుడు కొన్ని విషయాల్లో. పొలంగట్లమీదా, కాలవ ఒడ్డునీ కూర్చుని తను భవిష్యత్ గురించి ఆలోచించారు. రాజారావుకి కొన్ని భయాలూ, నిర్దిష్టమైన నియమాలూ వున్నాయి. ఉద్యోగంలో చేరితేగానీ పెళ్లి చేసుకోడం తన కిష్టంలేదనీ మాలతితో చెప్పాడు. భవిష్యత్ కలల్లో భార్యగా అలాగే నంది. ఇవి ఇలా ఉండగానే రాజారావు చదువు అయిపోడమూ, అవసరంగా ఉద్యోగంలో చేరాల్సివచ్చి, చిన్న ఉద్యోగంలో చేరిపోయాడు. మాలతి పెళ్లికి తొందర చేసింది. రాజారావుకి తనని పెంచి పెద్ద చేసిన మేనత్త తప్ప పెద్ద పోషించవల్సిన వాళ్లెవరూ లేరు. కానీ మేనత్త ఆస్తి తన చదువులతో పూర్తయ్యేసరికి ఉద్యోగం చెయ్యాల్సి వచ్చింది. అదైనా నూటయాభై రూపాయల ఉద్యోగం. మంచిఉద్యోగం సంపాదించేదాకా ఆగమన్నాడు మాలతిని. ఉద్యోగం ఎప్పుడో దొరకాలి. అప్పుడు పెళ్ళి చేసుకోవాలి. అంత వ్యవధిలో రాజారావు దూరం కాకుండా వుంటాడా అన్న భయం మాలతిని ఆవరించింది. అందుకే 'నేనింకేమీ వినదల్చుకోలేదు రాజా! వచ్చే నెలలో మనం పెళ్లిచేసుకోవాలి. నూటయాభై రూపాయలు మనకి చాలవూ? చాలందే ఉద్యోగం నెమ్మదిగా అదే దొరుకుతుంది. ఎలాగో తంటాలు పడదాం'అని తేల్చేసింది. మొత్తానికి అనునయంగా మాట్లాడి మాలతిని కొంతకాలం ఆగమని ఒప్పించేసరికి రాజారావు తలప్రాణం తోకకి వచ్చింది. కానీ కొన్ని నెలలుమాత్రమే ఇది మామూలుగా నడిచింది. మాలతికి ఇంట్లో పెళ్ళి చేసుకోమని వత్తిడి ఎక్కువయింది. పెళ్ళి చూపులకి ససేమిరా కూర్చోనన్న మాలతికి రాజారావుని ప్రేమించిన సంగతి చెప్పకతప్ప లేదు. రాజారావు స్థితిగతు లెరిగిన మాలతి తండ్రి ఒప్పుకోకపోవడమేకాక తన అయిష్టం వ్యంగ్యంగా వ్యక్తపరిచాడు రాజారావు లేమి మీద.

35 సం॥ అనుభవం
వరిబీజము బుడ్డలు బీజకుట్టు
మొదలగు వ్యాధులకు ఆపరేషన్
లేకుండా గ్యారంటిగా బాగుచేయబడును
వివరములకు:
రే అండ్ రా ఆసుపత్రి
గౌలిగూడ నయు బస్ డిపో ఎదుట,
రామ్ మందిర్ రోడ్, హైదరాబాద్-12 ఆ.ప్ర
ఆఫీసు ఫోను: 42870 ఇంటి ఫోను: 38544.

మూలశంకకు
త్వరగా
సమగ్రమైన
హెడన్సా
విరేచనముతో
చికిత్సను పొందండి
—శస్త్రచికిత్స
అవసరములేదు!
Bensons-2141-TEL

మీకు సంతానం లేదా?

ఆపరేషన్, ఇతర వైద్యవిధానములో చికిత్సలచే నిరాశచెందిన సోదరీమణులు, మా సలహా సంప్రదింపులచే, దేశములోపలి ప్రాంతముల స్త్రీలు సంతానవతులై పంపిన ప్రశంసా పత్రము అనేకము గలవు. ఉచిత సలహా. వివరములకు.
శ్రీ నాగార్జున మూలికా కుటీరం
రైల్వే స్టేషన్ వద్ద — రామాలయం వీధి,
తెనాలి-2.

శిక్ష

ఒకరోజు రాత్రి రాజారావు భోజనంచేసి కిటికీదగ్గరవున్న బల్లముందు కూర్చుని ఎం. ఏ. లో చేరాలని తెప్పించిన అప్లికేషన్ ఫారమ్స్ చూస్తూ ఆలోచిస్తున్నాడు. పై చదువు చదివితేగాని బి. ఏ. వాళ్ళకి ఉద్యోగాలు దొరకడం ఉట్టిమాట. చదువుకి ఎలాగో ఏర్పాటు చేసుకున్నా మాలతిని అన్నాళ్ళు విడిచి ఎలా వుండడం అని. చివరికి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి అప్లికేషన్ పూర్తిచెయ్యడం మొదలుపెట్టాడు. నిర్ణయం ఏమిటంటే త్వరలో మాలతితండ్రిని కలుసుకుని తన సంగతి, మాలతి సంగతి చెప్పి త్వరలో పెళ్ళిచేసుకొంటానని చెప్పి ఎం. ఏ. లో చేరడం. ఆయన సమ్మతించని పక్షంలో, దైవ నిర్ణయానికి భారంవేసి, ఏమాత్రం అవకాశం వున్నా మాలతిని వివాహం చేసుకోడం. రాజారావుకి మనుషుల మీద, సంఘంమీద గురి ఎక్కువ. ఈ రెంటినీ ఎదిరించి బ్రతకలేమన్నది అతని సిద్ధాంతం. మాలతి తండ్రిని ఎలాగో అలా తను ఒప్పించగలడని ఒక మొండిధైర్యం. అప్లికేషన్ వ్రాయడం పూర్తిచేసి ఒకసారి చదవడం మొదలుపెట్టాడు. ఇంతలో కిటికీ బయటనుంచి ఎవరో మెల్లగా పిలుస్తున్నట్లనిపించి తల ఎత్తి చూశాడు. మసక వెన్నెట్లో ఒకస్త్రీ ఆకారం కనిపించింది.

'నేను రాజా! మాలతిని బయటకి రా' అంది. ఆశ్చర్యమూ భయమూ ఆవరిస్తూండగా కంగారుగా బయటికి వచ్చాడు రాజారావు.

'ఏమిటి మాలతీ ఇలా వచ్చావ్ రాత్రి వేళ. ఎవరూ చూడలేదుకద.' అన్నాడు కంగారుగా. లేదు అన్నట్లుగా తలూపి మౌనంగా నిల్చుంది తల దించుకుని. ఆమె చేతిలో ఒక ఎయిర్ బ్యాగ్ వుంది. ఆమె లోని ఆందోళన ఆతృత ఆమె కాలివేళ్ళు నేలమీద గియ్యడంలో స్పష్టమౌతున్నాయి. రాజారావుకి ఆమె మౌనం మరింత ఆతృత కల్గించింది.

'ఏమిటి మాలతీ, ఏం జరిగింది? మాట్లాడవేం ?' అన్నాడు ఏదో జరగరానిదే జరిగిందని ఊహిస్తూ.

'మనం వెళ్ళిపోవాలి రాజా,'

'ఎక్కడికి ?'

'ఎక్కడికైనా సరే. మా ఇంట్లో ఈ రోజు సాయంత్రం గొడవ జరిగింది. మా నాన్న ఏదో సంబంధం స్థిరపరచడానికి నిశ్చయించుకున్నాడు. నేను కాదన్నాను. దానిగురించి గంట వాదన జరిగింది. నేను ఒప్పుకోందే కాళ్ళూ చేతులూ కట్టిపడేసి అయినా పెళ్ళి చేస్తానన్నాడు నాన్న...'

'అందుకని ?' అన్నాడు లోపలినుంచి భయం ఆవిర్భుగ్గా వస్తుంటే. వింతగా చూసింది మాలతి రాజారావుని.

'మా నాన్న పక్క ఊరెళ్ళాడు. మా అమ్మకి తెలియకుండా నేను వచ్చేశాను. మనకి అట్టే టైమ్‌కూడా లేదు. పదు రాజారావ్ !' చివరిమాటలు అంటూంటే ఆమె గొంతు కంపించింది.

'ఏమిటి మాలతీ నువ్వనేది. లేచిపోదామంటావా ? నువ్వు అనవసరంగా తొందరపడకు. నేను అంతా ఆలోచించాను. రేపే మీ నాన్నతో మాట్లాడతాను...'

'రాజా, నీకిచ్చి చేస్తాడన్నది అసంభవం. ఊరికే మనం నవ్వుల పాలవ్వాలి. ఇంతకంటే గత్యంతరం లేదు. నేనూ ఆలోచించాను పద రాజా !' అని అతని చెయ్యి పట్టుకుని తొందర చేసింది.

'ఉండు మాలతీ. మరీ చిన్నపిల్లలా ప్రవర్తించకు. మీ నాన్న రావాలికదా. సంబంధం నిశ్చయం చెయ్యగానే అయిపోయిందా ? నేను రేపు ఉదయమే వెళ్ళి మాట్లాడతాను. కాదంటాడా మనం వెళ్ళిపోదాం సరేనా ?'

'అయ్యో రాజా ! నీకెలా చెప్పాలో తెలియడంలేదు. నేను ఇంట్లోంచి వెళ్ళిపోతున్నానని ఉత్తరం కూడా పెట్టాను' అంది ఆవేశంగా.

రాజారావు కూడా నఖశిఖపర్యంతమూ కంపిస్తున్నాడు. అతని గొంతుకే దానికి సాక్ష్యం.

'చూడు మాలతీ. నువ్వు చిన్న విషయాన్ని కొండంతలుచేసి బాధపడుతున్నావ్. ఇలా ఉన్నట్టుండి వెళ్ళిపోడంలో ఎన్ని యిబ్బందులున్నాయో నీకుమాత్రం తెలియదా? పైగా నీకు వాళ్ళెవరు. తల్లీ తండ్రీను. ఎంత పొరపాటు చేసినా క్షమించే ఓపిక వాళ్ళకుంటుంది. అందుకని అర్థంలేని ఆలోచనలు మాని ఇంటికెళ్ళు. పొద్దున్నే నే వస్తాను' అన్నాడు, ఈ

మాటలు పనిచేసి తీరుతాయనుకుంటూ. చేతిలోని బ్యాగ్ కిందపడేసి కుప్పలా కూలిపోయి ఘొల్లుమంది మాలతి.

'అయ్యో మానాన్న సంగతి నీకు తెలియదు రాజా. ఇంతకంటే బాగా నా పరిస్థితి ఎలా చెప్పాలో తెలియడం లేదు. నామాట నమ్ము రాజా. మనకి వేరే మార్గంలేదు' అంది వెక్కిళ్ళ మధ్యన. రాజారావు స్థాణువు అయిపోయాడు. ఆమెని ఊరడించాలని కూడా అతనికి తట్టలేదు. అతనిబుర్ర పనిచెయ్యడం మానేసింది. ఒకపక్క మాలతి. ప్రపంచం తెలియని మాలతి. తను కావాలనుకోడం తప్ప తనతో ఇబ్బందులు ఊహించలేని మాలతి. మరోకపక్క లోకం. దాన్నెదిరించి సాధించేది శూన్యం, అని రూఢిగా నమ్మే రాజారావు స్థాణువే అయి నిలుచున్నాడు. కొంతసేపటికి తేరుకున్న మాలతి మెల్లగా లేచి రాజారావు దగ్గరగా వచ్చింది. అతని చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుని 'పద రాజా ఆలస్యం చెయ్యకు. నీకు నేను నిజంగా భారంగా, తోచిననాడు నన్ను విడిచేసినా నాకు సంతోషమే. కానీ ఇప్పుడు ఆ పని చెయ్యకు. త్వరగా నడు రాజా. మా వాళ్ళు ఆ ఉత్తరం చూస్తే ప్రమాదం' అంది. రాజారావు చీకట్లోకి చూస్తూ ఉండిపోయాడు. అతని నరనరాల్లో భయం నిండిపోతోంది. అలాగే ఆలోచనలలో మునిగిపోయి మౌనంగా నుంచున్నాడు. మాలతి ఆ మౌనం భరించలేకపోయింది.

'మాట్లాడవేం రాజా' అని అతన్ని కదిపింది.

'ఊఁ' అని ఆలోచనల్లోంచి తేరుకొని చేతులు కట్టుకుని ఎటో చూస్తూ అన్నాడు.

'మనం వెళ్ళడం అసంభవం మాలతీ... నీకు నామీద గౌరవం, నేను మీ నాన్నని ఒప్పించగలనని నమ్మకం ఉంటే, ఇప్పటికైనా నా సామర్థ్యంమీద నీకు నమ్మకం ఉంటే నామాటకి విలువయిచ్చి నువ్వు ఇంటికి వెళ్ళిపో... మహా అయితే ఎంత పన్నెండుగంటలు మన గొడవ తేలిపోడానికి. ప్రొద్దుటే...'

'రాజారావ్' గట్టిగా అరచింది మాలతి. 'ఇలా నూనులా తయారయ్యావేం. చదువుకున్నవాడివి నా పరిస్థితి ఎందుకు అర్థం చేసుకోలేక పోతున్నావో తెలియడంలేదు. నీ సామర్థ్యంమీద నాకు నమ్మకంలేదు. నువ్వు కావాలి అనుకొన్నాను. నీతో బ్రతకాలి అనుకున్నానంతే. నువ్వు నాకేదో చెయ్యాలని అనుకోలేదు. నీ భయాలూ సంశయాలూ నాకు తెల్సు. అయినా నిన్ను మార్చడం అసంభవం అని నేననుకోలేదు. బొత్తిగా ఇంత పిరికివాడివని, ఇంత సంశయిస్తావని అనుకోలేదు. అది నా ఖర్మ. సరే ఇక నిన్ను జీవితంలో ఏదీ కోరదల్చుకోలేదు ఒక్క చిన్న సహాయం తప్ప. దానికైనా సాహసం చేస్తావని నా ఆశ. దయచేసి ఈ బ్యాగ్ నీ దగ్గరుంచు యీ రాత్రికి. ఒక వేళ మా వాళ్ళు నా ఉత్తరం చూడందే అదృష్టవంతురాలినే, బయటికి వెళ్ళాననుకుంటారు.' విపరీతమైన కోపంతో శక్తిలావుంది మాలతి. తాత్కాలికంగా ఆమెలో దుఃఖంలేదు ఆవేశం తప్ప.

'ఇంకోమాట. దయచేసి రేపు నువ్వు మా ఇంటికి రానూవద్దు. మా నాన్నని అడగనూ వద్దు.'

'మాలతీ. ఏమిటీవెర్రి. మరీ అంత ఆవేశం పనికిరాదు. ఆడదానికి అంత ఆవేశం పనికిరాదు. ఇంకా ఈరోజు నీతో నేను ఎమ్. ఏ.కి వెళ్తున్న సంగతి చెప్పాలని, నిన్ను సంతోషపెట్టాలనీ అనుకున్నాను. మీ నాన్నని ఒప్పించడం నువ్వనుకున్నంత కష్టమూకాదు. నేను నువ్వూహించినంత అసమర్థుణ్ణీ కాదు.'

'ఇంకేమీ చెప్పకు రాజారావ్. నాకు నీ ఎదురుగా ఉంటే ఒకవిధమైన వెలపరం వస్తోంది. జాగ్రత్తగా ఎమ్.ఏ. చదువుకో. మీ అత్తయ్యని సుఖపెట్టు' అని వేగంగా

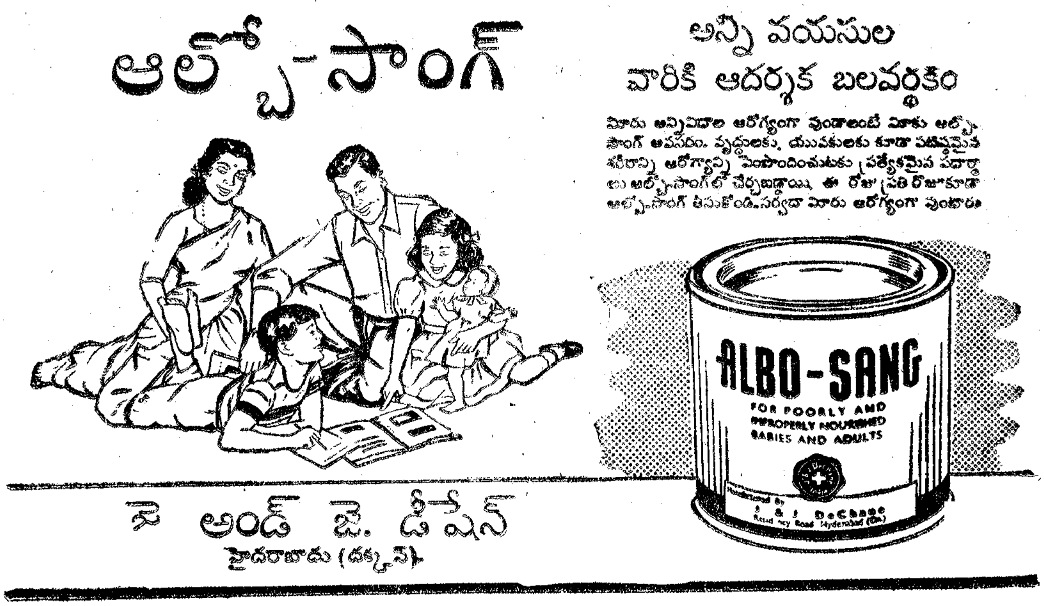

పరుగెత్తి వెళ్ళిపోయింది. 'మాలతి' అని పిలవబోయి రాత్రివేళ, పైగా రోడ్డుమీద, అన్న సంగతి గుర్తువచ్చి మాలతి బ్యాగ్‌తో సహా ఇంట్లోకి నడిచాడు రాజారావు.

మర్నాడు ఉదయమే ఆత్రంగా మాలతి ఇంటికి వెళ్ళాడు రాజారావు. పాడుపడి వట్లున్న ఒక కాంపౌండుకి చిన్నగేటు వుంది. మెల్లగా గేటుతీసి లోపలకి అడుగు పెట్టాడు. వరండాలోనే కుర్చీలో ముఖానికి అడ్డంగా చెయ్యిపెట్టుకుని కూర్చుంది మాలతి ఆమె ఆకారం చూడగానే భయం వేసింది రాజారావుకి. రాత్రి పెద్దగొడవ జరిగిందని ఆమెని చూస్తేనే తెలుస్తోంది. అడుగుల చప్పుడుకి చటుక్కున తలెత్తి చూసింది మాలతి. రాజారావుని చూడగానే అప్పటివరకూ నీరసించినట్లున్న ఆమె ముఖం కోపంతో భయంకరంగా మారి పోయింది ఉన్నచోటునుంచి పరుగెత్తి నంతా వేగంగా రాజారావుని చేరింది.

'ఇడియట్ మళ్ళీ ఎందుకు వచ్చావ్. చెయ్యవలసిందంతా నిన్నే చేసి ఈ రోజు ఏ మొహం పెట్టుకుని వచ్చావ్. వెంటనే వెళ్ళిపో.' చివరికి నా ఉత్తరం మావాళ్ళు చూడనే చూశారు ఒక్కరాత్రిలో నా జీవితాన్ని ఇలా దుర్భరంగా మార్చేస్తావని అనుకోలేదు' అంది ఆవేశంగా. ముందు మాటరాక ఉండిపోయాడు రాజారావు. తరవాత నెమ్మదిగా 'మాలతీ, నామాట విను. జరిగిందానికి బాధపడకు. నేను మీ నాన్నగారితో...'

'రాజారావ్!' వెర్రిగా అరచింది మాలతి. 'వెంటనే ఇక్కడినుంచి వెళ్ళిపో, లేందే చాలా రభస అవుతుంది. వెళ్తావా వెళ్ళవా?' అంది అంతపనీ చేసేలాగ. విపరీతమైన అవమానంతోటీ, అసహనం తోటీ మాలతిని మింగేసేలా చూస్తూ తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు రాజారావు.

అలా వెళ్ళిన రాజారావు మళ్ళీ మాలతి ముఖం చూడలేదు. ఆ ఊళ్ళోనూ ఉండ లేదు ఎన్నో ఏళ్ళు, ఎన్నో ఊళ్ళు తిరిగాడు ఉద్యోగరీత్యా. కానీ ఇన్నేళ్ళ తరవాత మాలతిని ఇలాగ, తన పై ఉద్యోగి భార్యగా చూస్తాడని కలలోకూడా ఊహించ లేదు.

ఆ రోజు సాయంత్రం మళీ వెళ్ళాడు రాజారావు, రఘునాథరావు ఇంటికి. ఈసారి తోటలో కుర్చీలు వేయించి వున్నాయి. మాలతి ఖరీదైన దుస్తుల్లో తలనిండా పువ్వులు పెట్టుకుని ఏదో పుస్తకం చదువుతూ కనిపించింది. క్షణంసేపు నివ్వెర పడ్డాడు రాజారావు తను వస్తాడని తెల్సి తన హోదా ప్రదర్శించాలని అలా కూర్చుందా అనిపించిందతనికి. అయినా గతంలోని మాలతి తొంగి చూసింది ఆమెలో పూర్వపు ఆమె అమాయకత్వం, చిలిపితనం గుర్తు వచ్చాయి రాజారావుకి. ఊహల్లోంచి బయట పడుతూ ప్రొద్దుటిలా కాకుండా ధైర్యంగానే ఆమెకేసి వెళ్ళాడు

'రఘునాథరావు గారు వచ్చారాండీ' అని, అనుకోకుండానే వ్యంగ్యంగా అనేశాడు. అతను రావడం దగ్గరనుంచీ అన్నీ గమ నిస్తున్న మాలతి ట్యూషన్‌కి కుర్రాడు వచ్చినట్టు

'రా, కూర్చో వారింకా రాలేదు' అంది ఇలా అనుకోకుండా తనని ఏకవచనంలో పిలవడం అతనికి ఆప్యాయంగా అనిపించ లేదు సరికదా, జుగుప్స కలిగించింది మాట్లాడకుండా కుర్చీ దూరంగా లాగి కూర్చున్నాడు ఇద్దరూ నిశ్శబ్దం పాటి స్తున్నారు. రాజారావు తలవంచుకుని కూర్చున్నాడు.

'చాలా మారినట్లున్నావే. ఎమ్. ఏ. పూర్తయిందా?' అనడిగింది హఠాత్తుగా ఇప్పుడు తన ఎమ్. ఏ. గురించి ఆమె అడగడం నచ్చలేదు రాజారావుకి.

'లేదు, ఎమ్. ఏ. చదవలేదు'

'అయ్యో! అయినా మంచి ఉద్యోగమే సంపాదించావు పాపం' అంది గోళ్ళకు వేసిన రంగు చూసుకుంటూ ఆమాటకి ఆమె ముఖంలో భావం చూద్దామని ప్రయ త్నించాడు రాజారావు, సమాధానం చెప్ప లేదు.

'అప్పట్లు పెళ్ళి అయ్యే వుంటుందిలే. మీ భార్యామణి పేరు?'

'అన్నపూర్ణ'

'చదువుకుందా?'

'పి యు సి పాసయింది'

'అబ్బో, నాకన్నా నయమే.' అంది. మళ్ళీ కాసేపు మౌనం.

'ఇంతకీ ఏం పనిమీద వచ్చినట్టు' అనడిగింది తన ట్రాన్స్‌ఫర్ సంగతి ఆమెకి చెప్పడం ఇష్టం లేకపోయిందతనికి.

రాజారావు ముఖంలో ఆవరించిన దుఃఖపు ఛాయలు మాలతిని కదిలించలేదు, ఏదో గుర్తు వచ్చినట్లులేచి ఇంటివైపు నాలు గడుగులువేసి నౌఖర్ని రెండుకప్పుల కాఫీ తెమ్మంది. తిరిగివస్తూ వయ్యారంగా చీర కుచ్చిళ్ళు ఒకచేత్తో పట్టుకుని హైహీల్స్‌తో నడక ఎలాగో చూపిస్తూ వచ్చి కూర్చుంది. చిన్న నిట్టూర్పు విడిచి అడిగింది.

'పిల్లలా'

'ఒక్కడే మగపిల్లవాడు...'

ఇంక సంభాషణ ఏమీ సాగలేదు రాజా రావు చాలా చిన్నతనంగా ఫీల్ అవడం మొదలుపెట్టాడు. చివరికి తనని మాలతి కన్నా చాలా తక్కువ తరగతిలో వేసుకున్న చేసేది లేక నిరుత్సాహమాటంగా కూర్చు న్నాడు గాంభీర్యం నటిస్తున్న మాలతిలో మంటలు చెలరేగుతున్నాయి ఎవరికోసం తను అన్నీ వదలిపెట్టి బయలుదేరిందో, ఎవరికోసం తను సిగ్గు కూడా విడిచి ఇంట్లోంచి పారిపోదాం అనుకుందో ఆ వ్యక్తి తనని ఎంత చిన్నచూపు చూశాడు. భరించలేని తృణీకారం అది తన నిస్సహాయ స్థితిలో రాజారావు తప్పించుకున్నాడు కానీ ఈరోజు అతను తన భర్త ముందు చిన్న ఉద్యోగిమాత్రం. రఘునాథరావు భార్య అయినందుకు మొట్టమొదటిసారి గర్వించింది మాలతి. రాజారావు తన భర్త కింద ఉద్యోగి అన్నభావం కూడా మాలతికి తృప్తి నివ్వడంలేదు. రాజారావు జీవితంలో సెటిల్ అయిపోయాడు. ఒకభార్య, ఒకకొడుకు అతనికి గొప్ప ఉద్యోగి కానన్న విషయం తప్ప మరే దిగులూ లేదు తనకూడా రాజారావుని పెళ్ళిచేసుకునే విషయంలో పొరపాటుపడి వుండవచ్చు అందుకు మరొక వివాహమే తనకు శిక్ష. ఇద్దరు పిల్లలతల్లి అయినా తనలో ఏదో అసం తృప్తి కానీ రాజారావుకే శిక్షపడాలి. ఎంత ఆనందంగా ఉన్నాడో. ఎలా జీవిస్తున్నాడో. రాజారావుకూడా తనంత మానసిక వ్యథ అనుభవిస్తేగానీ తనకి తృప్తి ఉండదు. ఇది మాలతిలోని అంతర్యుద్ధం. పౌరాణిక చిత్రాల్లోలాగ అతనికి చిత్రవధ తప్ప మరొకటి సరిపోదు అనుకుంది. కనీసం మాటలతో అయినా అతన్ని పీడించాలి అను

కుంటే తనకే తెలియకుండలేదు నీలా ప్రారంభించాలో. పెదవులు అదురుతుండగా అంది.

'ఏదో ఒకరోజు నిన్నిలా నాముందు తల వంచుకుని ఉండగా చూడాలని వెయ్యి దేవుళ్ళకి మొక్కుకున్నాను.'

'కోరికోరి నీ కాళ్ళమీదపడి వేడుకున్నా కరగని నిన్ను సరిగ్గా ఇలాగే చూడాలను కున్నాను' అంది. ఇలా హఠాత్తుగా మారిపోయిన సంభాషణ విని వింతగా చూశాడు రాజారావు, మాలతిని. ఆమె చటుక్కున తల దించుకుంది. అప్పుడు ఆమె కళ్ళల్లోంచి జారిన రెండు కన్నీటిబొట్లు తళుక్కున మెరిశాయి. అయినా వెంటనే, నిర్లక్ష్యపు నవ్వుతో అంది

'నీ బలహీనతలన్నీ నాకు బాగా తెలుసు. అవన్నీ ఒక్కసారిగా నీలో చూడాలను కున్నాను. నిన్ను యీ రోజు...' ఇంక మాటలు రాలేదు. ఉప్పెనలా దుఃఖం వచ్చేసింది రుమాలుతో అతికష్టంమీద ఏడుపు ఆపుకుంది. కానీ కళ్ళు కాలువలు అయిపోయాయి. మెల్లగా కాసేపు మౌనంగా అతిప్రయత్నంమీద ఆగింది. ఆమె 'ఎంత విలువైనది పోగొట్టుకున్నాను' అనుకుందో అతనికి అర్థమయింది. ఉన్నట్లుండి ఒక్కసారి లేచి ఆమె దగ్గరకు వెళ్ళాడు. ఆమె కంగారుగా లేచింది. ఒక్కసారి ఆమెను దగ్గరకు బలంగా చేర్చుకున్నాడు. ఆమె శరీరం వశం తప్పినట్లయిపోయింది. ఎన్నో ఏళ్ళ తపస్సు ఫలించినట్లయింది. అంతలోనే మళ్ళీ వెంటనే మామూలు స్థితిలోకి వచ్చింది. తిరిగి అతనికి లొంగిపోయానన్న కోపం ఆమెలో తలెత్తింది అతన్ని దూరంగా నెట్టేసి 'ఛీ, ఛీ. ఏం పని చేశావ్. మనిషివేనా నువ్వు' అని కంగారుగా 'నారన్నా! నారన్నా!' అని పిలిచింది రాజారావు కంగారు పడ్డాడు. ఇంతలో ప్యూన్ పరుగున వచ్చాడు ఆమె కేకలకి.

'ఏమయిందమ్మగారూ' అనడిగాడు తనకే తెలియకుండా పెట్టిన కేకలకి సిగ్గుపడి ఏం లేదు. కాఫీ త్వరగా తీసుకురా' అంది. అంతవరకూ స్థాణువులావున్న రాజారావు 'కాఫీ అక్కర్లేదోయ్ నువ్వెళ్ళు' అన్నాడు ఇదంతా అర్థంకాక వింతగా చూస్తూ వెళ్ళిపోయాడు ప్యూన్.

అతను వెళ్ళగానే తలవంచుకుని ఇలా అన్నాడు రాజారావు

'క్షమించండి పొరపాటయింది. నేను మీవారి డిపార్ట్‌మెంట్‌లో క్లర్క్‌ని. కొన్ని రిపోర్ట్సులవలన నన్ను పల్లెటూరికి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశారు. పేదవాడిని చాలా ఇబ్బందులు పడాలి మీ ఊరివాడిగా అభిమానం చూపి ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆపుచేయించండి. కృతజ్ఞుడుగా ఉంటాను. మళ్ళీ రేపు వస్తాను. నమస్తే' అని వెంటనే తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు కలలో చూస్తున్నట్లు అచేతనంగా అలాగే వుండిపోయింది మాలతి.

మర్నాడు ఉదయమే మళ్ళీ వెళ్ళాడు రాజారావు రఘునాథరావు ఇంటికి అదృష్టవశాత్తూ ఆయన ఉన్నాడు రాజారావు నమస్కారానికి ప్రతినమస్కారంచేసి ఏమిటన్నట్లు చూశాడు. మాలతి భర్తపక్కనే కూర్చుంది.

'అదేనండి. నా ట్రాన్స్‌ఫర్ సంగతి...' అని నసిగాడు రాజారావు. దానికి రఘునాథరావు వెంటనే 'ఐ. సీ. అందులో ఇంక ఆలోచించవల్సింది. ఏమీలేదు స్టాఫ్ తరఫున మీమీద చాలా పిటిషన్స్ ఉన్నాయి' అనేసి న్యూస్‌పేపర్‌లో నిమగ్నమయిపోయాడు. రాజారావు సహాయం కోరినట్లు మాలతిని చూశాడు ఆమె చూపు తప్పించుకుంది. తిరిగి ప్రయత్నించాడు.

'మీరు గనక తలచుకుంటే...,' అని. పేపరు మడిచి సీరియస్‌గా అన్నాడు రఘునాథరావు.

'అయాంసారీ నేను రెండు రకాలుగా మాట్లాడను. ఇంక మీరు వెళ్ళిపోవచ్చు' అని. రాజారావు నిస్పృహతో మాలతివైపు చూశాడు. జయించానన్నట్లున్నాయి ఆమె కళ్ళు. నీరసంగా వెళ్ళిపోయాడు రాజారావు. మాలతి భర్తవైపు తిరిగి అంది. 'ఇంత త్వరగా వదులుతాడనుకోలేదు' అని నవ్వ దానికి ప్రయత్నంచేస్తూ. రఘునాథరావు నవ్వలేదు.

'మాలతీ నా సర్వీసులో నేను చేసిన మొదటి పొరపాటు ఇదేనేమో. అందరూ అతను చాలా మంచివాడంటారు. పూర్‌ఫెలో ఈ మధ్య అతని భార్య చచ్చిపోయింది. చాలా బావుండేదిట. అతనికి మన పెద్దబాబు అంత కొడుకున్నాడు చింతలపల్లిలో స్కూలు లేదు అని గోల పెట్టాడు. ఆర్డర్స్ అసలు నేనే కేన్సిల్ చెయ్యాలనుకున్నాను. కానీ నువ్వు చెప్పేది వ్యతిరేకంగా వుంది అతన్ని గురించి అతన్ని ట్రాన్స్‌ఫర్ చెయ్యడంలో నీకు ఆనందమేమిటో నా కర్థం కాలేదు' అని తిరిగి పేపరు చదవడంలో మునిగి పోయాడు.

మాలతి అంతా విని మతిపోయినదానిలా కూర్చుంది రాజారావుమీద పగ సాధించడం ఎందుకోకూడా తనకే తెలియదు గేటు దాటి నిస్పృహగా వెళ్ళిపోతున్న రాజారావుని చూసి, కళ్ళు వర్షిస్తుంటే భర్తకి కనపడనివ్వక అక్కడినుంచి పారుకుని 'తనకి కావల్సిందేదో తనకే తెలియని అసమర్థురాలు నీకు విధించిన శిక్ష యిది రాజా' అను కుంది. ●